

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs I. Vtrum relatio sit idem quod persona. art. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

illi appropriatur potentia, videlicet, neque existimet in Patre aeterno esse impotentiam, quæ propter se-
nium esse solet in humanis. potius in parentibus, quam
in filiis. Filio autem appropriatur sapientia, & quæ-
dam, quæ ad intellectum pertinent, ut veritas, pro-
pterea quod Filius procedat per intellectum tam-
quam verbum. Vnde Paulus 1. ad Corinth. 1. appel-
lat Christum, *Dei sapientiam, & virtutem*. Et in li-
bris sapientibus sæpe sapientia appropriatur Filio.
Spiritu sancto denique appropriatur bonitas, &
quædam quæ ad voluntatem spectant, ut propterea
quod procedat per voluntatem, ut amor.

Duo notarim hoc loco. Alterum est, Augusti-
num 6. de Trinitate cap. 10. appropriata appellare
propria personis, & Magistrum in 1. dist. 31. appel-
lare eas proprietates personarum: ea ratione, quod
quatenus appropriantur, quasi propria iis personis
redduntur, quibus appropriantur, cum alioquin sint
toti adorandissimæ Trinitati communia. Alterum
est, fuisse errorem Petri Abailardi, ut ei tribuit
Bernardus epistola 190. quo affirmavit appropriata
personis esse re vera illis propria, ut potentiam esse
in Patre, & non Filio, aut Spiritu sancto: & sa-
pientiam esse in solo Filio, &c. Hoc autem notifi-
simum est errorem esse in fide, neque impugna-
tione indiget.

QVÆSTIO XL.

De personis in comparatione ad rela-
tiones & proprietates.

ARTICVLVS I.

Vtrum relatio sit idem quod persona.

QUÆSTIO. V. In hoc loco dici poterant, dicta sunt
quæst. 28. artic. 2. & quæst. 32. articulo 2. &
39. artic. 4.

ARTICVLVS II.

*Quousque, qualisve compositio in diuinis perso-
nis admittenda sit.*

DISPVTATIO I.

*Propositio
et Gregorij
sententia.*

REPOSITIVVS, & Gregor. Ariminen-
sis in 1. dist. 26. q. 1. cum in diuinis perso-
nis propter summam earum simplicita-
tem nihil ab eis quoquo modo distinctum admit-
tant: quemadmodum personas diuinas seipsis, non
verò proprietatibus, quæ aliquid earum sint, di-
stinguit ab inuicem affirmant, ut q. 31. art. 2. disp. 7.
& 2. relatum, inopugnatumque est: sic quoque, cum
ad constitutionem distinctio aliqua inter consti-
tuentia & constitutum necessaria sit, negant vllam
protius esse constitutionem diuinarum persona-
rum ex essentia & proprietatibus personalibus.

Ad illud verò Concilij Lateranensis cap. *Firmiter*.
de summa Trinitate & fide Catholica. *Hæc sancta*
Trinitas secundum communem essentiam indiuidua, &
secundum personales proprietates discreta: quibus ver-
bis manifestè asseritur, in singulis personis dari ali-
quid, in quo conueniant, essentiam scilicet, & ali-
quid quo distinguantur, nempe proprietates per-
sonales, ac proinde tam essentiam, quam proprie-

tates personales esse aliquo personarum ab eis ali-
quo modo distinctum, respondent, id intelligen-
dum esse secundum locutionem intransitivam, ut
vocat, ita ut sit sensus personæ diuinæ distinguan-
tur seipsis, quæ sunt proprietates personales.

Non dubito, quin hæc sententia sit error in fide,
aut certè errori proxima. quatenus negat, esse ali-
quid personarum ab eis aliquo modo distinctum, in
quo conueniant, & aliquid, in quo distinguantur,
ac proinde quatenus ex eo fundamento negat, nos-
tro intelligendi more cum fundamento in re, dari
constitutionem diuinarum personarum ex essentia
& proprietatibus personalibus, quæ aliquid earum
sint. Et quidem licet error hic ex dictis q. 18. art. 2.
disp. 5. & 6. q. 3. art. 2. disp. 2. satis corruiat, sequen-
tes tamen rationes subiiciamus, quæ in iis, quæ
locis citatis confestim, quodam ex parte conti-
nentur.

Prima sit: In Patre est essentia diuina, aut certè
(ne Gregor. vim in verbis faciat) Pater est essentia
diuina, quæ ex natura rei est quid absolutum, & non
respectuum, & est in tribus personis, aut certè est
per identitatem tres personæ, ut ex cap. *Damnatus*
de summ. Trinitate & fide Catholica constat: in
Patre item est paternitas, aut certè Pater est pater-
nitas, quæ ex natura rei est quid incommunicabi-
le, & respectuum, & realiter quæ distinctum à Filio
& Spiritu sancto: ergo paternitas, ut paternitas, &
essentia, ut essentia aliquo modo distinguuntur, nec
se inuicem intrinsecè includunt, ac proinde Pater,
qui est essentia & paternitas, & intrinsecè vtrum-
que includit, per vnumquodque eorum distingui-
tur aliquo modo à reliquo, virtute saltem ac ratio-
ne, tamquam intrinsecè includens illud, cum vi-
cissim ab eo non includatur. Concedenda est ergo
in Patre, tamquam aliquid Patris, tam essentia, per
quam cum Filio conueniat cum summa identita-
te, quam paternitas, per quam realiter distinguatur
à Filio, ut fides docet.

Secunda, ex Concilio Florentino in literis sanctæ
vniõnis in decreto de processione Spiritus sancti,
*Omnia quæ Patris sunt ipse Pater vniõnis suo gi-
gnendo dedit, præter esse Patrem*: et go esse Patrem
est quid Patris, à reliquis quæ communicat Filio,
& quæ etiam sunt Patris, aliquo modo distinctum:
quippe cum reliqua quidem Filio comunicet, non
verò ut sit Pater. Vnde inferitur paternitatem in
Patre esse quid aliquo modo distinctum ab essen-
tia, quam Filio communicat, iuxta illud Ioan. 10.
quod dedit mihi Pater, maius omnibus est: quem lo-
cum Concilium Lateranense cap. *Damnatus*, de
summa Trinitate & fide Catholica ad literam di-
cit esse intelligendum de essentia. Inferitur etiam,
paternitatem esse aliquo modo distinctam ab spi-
ratione actiua, aut vi ad spirandum, quam citato
loco Concilium Florentinum affirmare, probatè-
que intendit à Patre per generationem Filio com-
municari. Ac certè, cum Concilium dicat omnia
Patris (quod absque dubio pluralitatem aliqualem
denorat) communicari Filio, ab illis que excipiat,
esse relatiuum Patris: contra definitionem Concilij
loquitur, qui affirmat inter ea quæ sunt Patris, aut
quæ est Pater per identitatem, nullam esse distin-
ctionem, atque adeò inter Patrem & eorum vnum-
quodque nullam etiam esse distinctionem.

Tertia, Pater paternitate opponitur relatiuè Fi-
lio, & non essentia, aut spiratione actiua, quæ ex
natura rei sunt idem cum Patre: ergo paternitas
aliquo modo distinguitur ab eis, ac proinde etiam
Pater, qui illa omnia in se habet.